

מכלכלה מתפתחת לכלכלה מפותחת

עד לפני יובל שנים נוהלה הכלכלה העולמית במודלים של כלכלה סגורה, כל מדינה ניהלה את המסחר והתעשייה שלה בכוחות עצמה.

ארה"ב, מובילת הכלכלה העולמית הייתה ברובה סגורה לעולם הכלכלי, מרב הייצור, השיווק, משאבי הטבע והצריכה היו סגורים בעיקר פנימה, הכל נמדד וחושב במדדים פנימיים של כלכלה סגורה.

היבוא והיצוא היו זניחים ביחס לכלכלה הכללית של ארה"ב.

עם הזמן החלה הגלובליזציה, ענפי יצור מהותיים למדינות עניות יותר, והחלו רכישות מוצרים ומשאבי טבע בין המדינות השונות.

כלכלת ישראל הייתה באותן שנים כלכלה צומחת, אך ישראל נמנתה עם המדינות המתפתחות (לעומת המדינות המפותחות). שלושה מדדים משמעותיים ביותר השפיעו על תלותה וחולשתה של כלכלת ישראל:

- היעדר משאבי טבע.
- מדינה קטנה שמתקשה להקים תעשייה עתירת כח אדם.
- צרכי ביטחון משמעותיים.

נקודות אלו גרמו

לכך שלכלכלת ישראל

היה גרעון תמידי במאזן

התשלומים (חוסר

במטבע חוץ יותר יבוא

מיצוא). אך דברים

השתנו. איך הפכה ישראל

לכלכלה מפותחת,

יציבה וחזקה העומדת

בשורות הראשונות של

הפרמטרים העולמיים?!

להלן נקודות ציון

מהותיות:

• התקופה שלפני

מלחמת ששת הימים,

"תקופת ההמתנה"

הובילה את ישראל

למיתון כבד;

• נצחון מלחמת ששת הימים שאחריה,

הגדיל מאוד את הכלכלה והצמיח אותה

מאוד (הכפלת שטח המדינה, גל עלייה,

שממנה יצאנו עם נתוני צמיחה מהגבוהים בעולם;

• מלחמת חרבות ברזל 2023 - עדיין אין לדעת;

כלכלת ישראל שהצליחה בזכות חדשנות ושאפתנות להוות מקור גאווה והשראה

למדינות רבות, נקלעה בשנה האחרונה

למגמות שליליות.

כלכלת ישראל שהחלה כמדינה מתפתחת ללא מקורות ייצור ממשיים, ללא משאבי

טבע ועם אוכלוסייה קטנה יחסית - טיפסה

במשך זמן קצר יחסית של כיובל שנים

- לעמוד בשורה ראשונה עם הכלכלות

המובילות בעולם, בשיעורי תוצר גולמי

לנפש מהגבוהים בעולם וכל זאת בזכות

חדשנות, שאפתנות, ויצירתיות אינסופיות.

בשנה האחרונה, עם סערות הרפורמה

המשפטית והמלחמה אליה נכנסה ישראל

לאחר הטבח בשמחת תורה, נקלעה כלכלת

ישראל למגמות שליליות, המשפיעות לרעה

על הביצועים ועל כך בטורים הבאים, ביחד

עם פירוט והסברים לגבי המגמות שהביאו

את כלכלת ישראל להשיגה עד עתה, תוך

התייחסות לכלכליות העולמיות.

השקעות בינלאומיות וכו');

• מלחמת יום הכיפורים יצרה גרעון

תקציבי עצום והובילה למיתון ולחץ כלכלי;

• "המהפך" ב-1977 עם עליית שלטון

הליכוד בראשון מנחם בגין ופתיחת כלכלה

חופשית עם שער חליפין נייד, מה שהוביל

להיפר אינפלציה בשנות ה-80;

• הסכמי סחר עולמיים מ-1986 ורפורמה

בשוק מטבע חוץ שהובילו לפתיחת

הכלכלה;

• גל העלייה מברית המועצות לאחר

קריסת מסך הברזל בשנים 91-90, הצמיח

את כלכלת ישראל באופן משמעותי;

• האינתיפאדה השנייה - משנת 2000 -

הובילה את המשק למיתון כבד, מה שאילץ

את שר האוצר דאז בנימין נתניהו לבצע

רפורמה נרחבת;

• מהפכת הטכנולוגיה העולמית,

גרמה להצמחת המשק הישראלי ולהפוך

את ישראל למדינה עם שיעורי הצמיחה

הגבוהים בעולם, ביסוס הכלכלה ויצירת

עודפים במאזן התשלומים ויחס חוב תוצר

מהממוכים והיציבים בעולם;

• שנות מגפת הקורונה 2020-2021